

SLOVENSKA ZDRAVILIŠČA

**POROČILO O POSLOVANJU
SKUPNOSTI SLOVENSKIH NARAVNIH ZDRAVILIŠČ
V LETU 2012**

CELJE, MAREC 2013

SKUPNOST SLOVENSKIH NARAVNIH ZDRAVILIŠČ, g.i.z.
Teharska cesta 40, 3000 Celje
Tel.: 03 544 21 11, Faks: 03 544 28 19
E-mail: ssnz@ssnz.si
Internet: www.slovenia-terme.si

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	3
2	POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA DELA ZDRUŽENJA ZA LETO 2012.....	4
2.1	Poročilo o opravljenih aktivnostih na področju PARTNERSKEGA DOGOVARJANJA-----	4
2.1.1	Partnersko dogovarjanje – Splošni dogovor za leto 2012.....	4
2.1.2	Partnersko dogovarjanje – Splošni dogovor za leto 2013.....	4
2.1.3	Druge aktivnosti, povezane z zdraviliško-zdravstvenimi vprašanji	4
2.1.4	Način financiranja aktivnosti na področju javnega zdravstva.....	5
2.2	Poročilo o opravljenih PROMOCIJSKIH aktivnostih – SEJEMSKI NASTOPI-----	5
2.2.1	Skupni zakup mize za poslovne razgovore na borzah v organizaciji STO.....	5
2.2.2	Sodelovanje na sejnih v organizaciji STO	5
2.2.3	Organizacija sejemskih nastopov s strani Skupnosti.....	5
2.2.4	Odnosi z javnostmi	6
2.2.5	Način financiranja promocijskih aktivnosti	6
2.3	Druge akcije pospeševanja prodaje in ostale aktivnosti-----	7
2.4	Ostale aktivnosti-----	7
3	DELOVANJE ORGANOV ZDRUŽENJA.....	8
3.1	Delovanje Skupščine Zdrženja-----	8
3.2	Delovanje Odbora za promocijo-----	9
3.2.1	Druge marketinške aktivnosti.....	10
3.3	Delovanje Odbora za zdravstvena vprašanja-----	10
3.4	Delovanje Odbora za naravne zdravilne faktorje-----	10
3.5	Projekt SPA-CE-----	10
3.6	Projekt EN-SPA-----	11
3.7	R & D-----	11
4	ZDRAVILIŠKO ZDRAVLJENJE.....	11
5	PREGLED REZULTATOV V LETU 2012 NA NIVOJU VSEH 15 ZDRAVILIŠČ (ZDRAVILIŠKI TURIZEM).....	11
6	FINANČNO POSLOVANJE SSNZ V LETU 2012.....	20
7	PRAVNE ZADEVE.....	21
8	PRILOGE.....	NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.

1 UVOD

Hitro pešanje slovenskega gospodarstva in poglobljena gospodarska kriza v nekaterih sosednjih državah v letu 2012 so pustile zelo močan pečat tudi v poslovanju slovenskih naravnih zdravilišč, ki so kumulativno po fizičnih kazalcih lani dosegla slabše rezultate v primerjavi s predhodnim letom. Slednje se še bolj očitno kaže pri poslovanju, saj se je v mnogih družbah poslabšal finančni rezultat. Če smo še v letu 2011 beležili za skoraj dva odstotka več domačih gostov, je lani njihovo število upadlo za 4,5 odstotka, prenočitve pa so se v letu 2012 zmanjšale celo za 6,4 odstotka. K temu moramo prišteti še upad iz treh glavnih tujih emitivnih trgov, saj smo na italijanskem trgu zabeležili za 10 odstotkov, na avstrijskem za 4, na hrvaškem pa celo za 15 odstotkov manj prenočitev. Samo zaradi izrednega povečanja števila prenočitev Rusov (indeks 146), Nizozemcev (indeks 144), gostov iz Ukrajine (indeks 133), Izraela (indeks 155) in Belgije (indeks 146) se je rezultat na tujih trgih izboljšal za 2,4 odstotka pri tujih prihodih in kar za 6,6 odstotka pri tujih prenočitvah. Skupni rezultat v slovenskih naravnih zdraviliščih je tako 670.889 vseh gostov, kar je za odstotek in pol manj, in 2.840.419 ustvarjenih prenočitev domačih in tujih gostov, kar je za slab odstotek (0,9 %) manj kot leto pred tem.

Izredno zaostrene gospodarske in politične razmere v Sloveniji so tako najbolj občutili v tistih zdraviliščih, kjer je delež domačih gostov opazno večji kot tujih. K temu moramo dodati še sprejete vladne ukrepe pri znižanju cen storitev ZZZS (Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije) in omejevanje obsega storitev na področju zdraviliške rehabilitacije, ki so še dodatno slabili finančne rezultate.

Ob poslabšanju splošne krize v državi je na delovanje turističnih subjektov svoje prispevalo še Ministrstvo za gospodarstvo in internacionalizacijo, ki je sredi leta krovni turistični organizaciji STO odvzelo kar 53 odstotkov sredstev za promocijske aktivnosti. Slednje je posledično povzročilo tudi izpad sredstev za sofinanciranje že dogovorjenih partnerskih aktivnosti na področju skupnega oglaševanja na avstrijskem, italijanskem in deloma na nemškem trgu, ki smo jih predvideli v načrtu trženja in v sodelovanju s predstavništvu STO-ja. Še večje težave pa so se že nakazovale ob koncu leta z napovedano združitvijo treh, po sami vsebini sicer nepovezljivih institucij, in sicer STO, JAPTI in TIA.

Skupnost je svojo aktivno vlogo izvajala na področjih pogajanj v zagovarjanju interesov svojih članov s predlaganimi spremembami k Splošnemu dogovoru in med letom vloženi zahtevki pri sprejemanju aneksov. Sklicanih je bilo več sestankov in usklajevanj Odbora za zdravstvena vprašanja, na katerih smo izoblikovali predloge SSNZ k aneksom, aktivno smo spremljali in posredovali pripombe pri spremembah novega šifranta in evidentiranje sprememb v projektu »Izdatki«. Sklican je bil tudi sestanek predstavnikov slovenskih naravnih zdravilišč pri novem ministru za zdravje. Uspešno je bil zaključen projekt izdaje koncesij za opravljanje zdraviliške dejavnosti vsem članom SSNZ. Zaradi napovedi uvedbe nove Uredbe o koncesijah za rabo termalne vode je bila oblikovana ekspertna skupina za to področje in posredovane pripombe na MG in Ministrstvo za kmetijstvo in okolje.

Ob koncu leta smo v sodelovanju z RDO Dežela Celjska pripravili še prvo poslovno delegacijo predstavnikov slovenskih naravnih zdravilišč v Egipt, Kuvajt in Turčijo ob izdatni pomoči Veleposlaništva v Kairu s konkretnimi rezultati in dogovori, ki se že izvajajo v začetku leta 2013.

Skupščina je na svoji 64. seji ponovno izvolila Iztoka Altbauerja za direktorja SSNZ s 4-letnim mandatom.

2 POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA DELA ZDRUŽENJA ZA LETO 2012

2.1 Poročilo o opravljenih aktivnostih na področju PARTNERSKEGA DOGOVARJANJA

Pri izvajanju aktivnosti na področju javnega zdravstva oziroma partnerskega dogovarjanja si je SSNZ zadala v letu 2012 naslednje cilje:

- prizadevanje za ohranitev vloge in položaja zdravilišč v javnem zdravstvenem sistemu;
- prizadevanje za ohranitev doseženih pogojev poslovanja zdravilišč v okviru javne zdravstvene mreže in izenačevanje v primerjavi z drugimi partnerji dogovora ter prizadevanje za zagotavljanje enakih pogojev pri sklepanju pogodb med posameznimi člani Skupnosti in ZZS;
- prizadevanje za ohranitev obsega realizacije zdraviliškega zdravljenja pri članih Skupnosti (nemedicinsko oskrbni dnevi, točke stacionarnega zdraviliškega zdravljenja, točke ambulantnega zdraviliškega zdravljenja) na nivoju realizacije leta 2011.

2.1.1 Partnersko dogovarjanje – Splošni dogovor za leto 2012

V okviru partnerskega dogovarjanja je SSNZ sodelovala pri pripravi čistopisa SD za leto 2012. Na podlagi čistopisa Splošnega dogovora za pogodbeno leto 2012, ki ga je Vlada RS sprejela dne 29. 12. 2011, je bil sprejet Splošni dogovor za pogodbeno leto 2012. SSNZ je na predlog članov izvedla ustrezne postopke usklajevanja s sklicem korespondenčne seje skupščine SSNZ in pripravila tudi predloga za Aneks št. 1 k SD za leto 2012, in sicer:

- Sprememba priloge ZDRAV II/d-2 (dve dopolnitvi) – oba predloga sta bila sprejeta.
- Nasprotovanje temu, da se iz pravic zdravstvenega zavarovanja, za ginekološko-onkološke bolnike izključi pravica do zdraviliškega zdravljenja, ki ni nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja – predlog ni bil sprejet.

2.1.2 Partnersko dogovarjanje – Splošni dogovor za leto 2013

- 6. september – uvodna seja za Splošni dogovor 2013
- 16.-17. oktober – usklajevalni seji za Splošni dogovor 2013, obravnava predlogov
- 26. november – arbitražna za Splošni dogovor 2013

2.1.3 Druge aktivnosti, povezane z zdraviliško-zdravstvenimi vprašanji

- dva sestanka na temo kalkulativnih elementov za izračun točk zdraviliškega zdravljenja in cene oskrbnega dne – najprej usklajevalni sestanki na SSNZ, 6. 2. pa sestanek na ZZS; posredovanje usklajenih podatkov
- 26. april – projekt Izdatki, skupni sestanek SSNZ, programskih hiš in ZZS
- 10. maj – projekt Izdatki, sestanek predstavnikov SNZ
- 18. maj – projekt Izdatki, sestanek na MZ pri gospe Jamnik
- 21. maj – ruske zavarovalnice, sestanek na MZ
- 25. maj – sestanek na MZ v zvezi s tujimi zavarovalnicami
- 30. maj – projekt Izdatki, sestanek na ZZZ pri Metodu Mezku
- 4. julij – tuje zavarovalnice, sestanek na direktoratu za gospodarsko diplomacijo

- 23. julij – sestanek z ministrom za zdravje
- 7. september – seja Odbora za zdravstvena vprašanja – Oblikovanje predlogov za SD 2013
- 10. september – seja ožje skupine Odbora za zdravstvena vprašanja – 50. člen aneksa 1 k SD 2012
- 13. november – sestanek na ZZS: predstavitev našega predloga zoženega nabora storitev z oznako "2" na primeru najpogostejšega standarda tip 3

2.1.4 Način financiranja aktivnosti na področju javnega zdravstva

Potrebna finančna sredstva za izvajanje načrtovanih aktivnosti združenja na področju javnega zdravstva so opredeljena v finančnem načrtu združenja in jih zdravilišča zagotavljajo v obliki članarine.

2.2 Poročilo o opravljenih PROMOCIJSKIH aktivnostih – SEJEMSKI NASTOPI

Na področju izvajanja promocijskih aktivnosti se je nadaljevalo s skupnimi sejemskimi nastopi po izbranih kriterijih in z enotno sejemsko stojnico SSNZ. Na področju borznih nastopov v okviru STO je Skupnost pokrivala stroške zakupa skupne mize.

2.2.1 Skupni zakup mize za poslovne razgovore na borzah v organizaciji STO

Skupnost je za zainteresirana zdravilišča izvajala zakup s skupno mizo (oziroma dve mizi) za poslovne razgovore na borzah v organizaciji STO. Pravico do uporabe mize za poslovne razgovore so imela vsa zdravilišča, zato so se stroški najema mize razdelili v enakih deležih na 15 zdravilišč (v obliki mesečnega prispevka za skupno promocijo).

- BIT Milano – 2 mizi
- ITB Berlin – 3 mize – SSNZ partner
- MITT Moskva – 2 mizi
- TTG Rimini – 2 mizi
- WTM London – 1 miza

2.2.2 Sodelovanje na sejmih v organizaciji STO

- Ferienmesse Dunaj – srečanje z vodilnimi avstrijskimi TO (12.-13. 1.)
- ITB Berlin (7.-11. 3.)

2.2.3 Organizacija sejemskih nastopov s strani Skupnosti

V okviru teh aktivnosti je Skupnost nadaljevala z novim konceptom sejemskih nastopov, ki predvideva samostojne sejemske nastope na izbranih trgih Slovenije, Avstrije in Italije. Princip izvedbe sejemskega nastopa je opredeljen z izraženim interesom najmanj 6 članov (6 plačljivih pultov). Postavljalec stojnice, podjetje K.R.E.S. iz Ljubljane, je sejemski prostor opremil še z enotnimi napisi z logotipi sodelujočih razstavljalcev, stebrnim frizom z napisom Slovenska naravna zdravilišča, osvetlavo, tepihom, skladiščnim prostorom in vso potrebno logistiko. Stroške najema in opreme stojnice so krila le tista zdravilišča, ki so sodelovala na sejmu, tako da so se vsi stroški najema in opreme prostora v enakih deležih razdelili med sodelujoča zdravilišča.

V okviru Skupnosti so bili v letu 2012 izvedeni naslednji sejmski nastopi:

- Ferien Vital Gradec (21.-22. 1.) – organizacija in izvedba nastopa za 7 članov SSNZ in STO
- Sana Bologna (8.-11. 9.) – organizacija in izvedba nastopa za 8 članov SSNZ in STO
- Intersana Augsburg (9.-11.11.) – organizacija in izvedba nastopa za 6 članov SSNZ + Rimske Terme (z od sejmišča najeto opremo za stojnico)
- Familie Celovec (16.-18. 11.) – organizacija in izvedba nastopa za 7 članov SSNZ + STO (lastna stojnica)

STO je za sodelovanje na posameznem sejmu prispeval: 2.700 € za Ferien Gradec, 3.333 € za Sana Bologna in 3.300 € za Familie Celovec; za omenjene zneske so se celotni stroški sejmskih nastopov znižali.

2.2.4 Odnosi z javnostmi

Skupnost je pripravljala informacije o turističnem prometu v zdraviliščih na osnovi statističnih podatkov o obisku zdravilišč (predvsem za domače javnosti, glede na potrebe pa tudi za tuje trge).

Zelo intenzivno je skozi vse leto potekalo javljanje v programe nacionalnega radija in televizije in številnih lokalnih radijskih postaj, sodelovanje v studiih s posnetimi oddajami in posredovanje odgovorov na vprašanja pisanih medijev, predvsem takoj po praznikih (velika noč, 1. maj, poletne počitnice, krompirjeve počitnice, božič in novo leto).

- izvedba tiskovne konference SSNZ 24. januarja 2012 – predstavitev rezultatov za leto 2011
- redno komuniciranje s tiskanimi in drugimi mediji, redno pošiljanje komentarjev na TTA
- »v živo na POP TV – 24.1. studio ob 13.00
- snemanje za Radio SLO 1 program – aktualno o zdraviliščih
- intervju za časnik Finance z Manjo Pušnik – nova revija »STOTKA«
- izjava za TV Celje – 29.2.
- okrogla miza o slovenskem turizmu z Michaelom Manskem – za Radio SI – 28.3.
- sporočila za javnost (1. maj; januar-avgust, krompirjeve počitnice, božično-novoletni prazniki)
- 22. junij – sodelovanje v oddaji Studio ob 17h
- 14. avgust – sodelovanje v oddaji Studio ob 17h
- 14. september – izjava za časnik Demokracija
- 27. september – intervju časnik Finance
- 1. oktober – veliki intervju – časnik Žurnal 24 ur
- 3. oktober Članek za Dnevnikovo prilogo Oddih

2.2.5 Način financiranja promocijskih aktivnosti

Stroški skupnega zakupa miz za poslovne razgovore na borzah ter stroški vzdrževanja interneta so se financirali v obliki rednega mesečnega prispevka zdravilišč za skupno promocijo, ki so ga zdravilišča v letu 2012 plačevala v višini 400 € mesečno na posamezno zdravilišče.

Za pokritje stroškov skupnih sejmskih nastopov zdravilišč v tujini so sredstva združevala čez Skupnost samo sodelujoča zdravilišča (oziroma STO). V tem strošku so bili vsi materialni stroški najema in opreme stojnice.

V obliki promocijskega prispevka so se pokrili tudi stroški sprotnih ažuriranj spletnih strani, koordinacije priprave prospektov in aktivnosti s področja odnosov z javnostmi, koordinacija izvedbe t.i. partnerskih aktivnosti.

2.3 Druge akcije pospeševanja prodaje in ostale aktivnosti

- Udeležba na predstavitvi oglaševalske kampanje v Nemčiji v organizaciji STO – 30.1. – dogovor z izvajalci
- Priprava študijskega potovanja v SNZ za udeležence SIW-a (priprava in koordiniranje s člani SSNZ po izbranih klasičnih zdraviliščih), 19. in 20. maj
- 3. april - sestanek z g. Nickelmansom v Rogaški (Städte & Meer) – predstavitev možnosti za marketinške akcije v sodelovanju z nemškim TO
- 5. junij – sestanek s predstavništvom STO Avstrija – projekt Thermencheck – internetno oglaševanje na portalu – www.thermecheck.at – dogovorjeno polletno oglaševanje v sodelovanju s STO
- 28. september – WS s Kompasom – predstavitev ponudbe SNZ prodajni mreži Kompas

2.4 Ostale aktivnosti

- zbiranje pripomb in posredovanje stališča SSNZ za pripravo nove strategije turizma v pripravi pri MG
- predavanje udeležencem »Študentske zdraviliške konference« na Poslovni šoli v Celju, o pomenu in vlogi SSNZ
- predavanje udeležencem »Višje strokovne šole za gostinstvo in turizem Bled
- sestanek z Slovensko–nemško gospodarsko zbornico – vprašanje nemških zavarovalnic 10.2.
- priprava na sestanek z konzulko iz New Yorka ga. Melita Gabrič (sestanka na STO se zaradi bolezni direktor SSNZ ni udeležil) – projekt Euro Spa Club Int.
- priprava za predstavitev delegaciji Slovaškega združenja zdravilišč (študijski obisk zaradi prometne nesreče odpovedan)
- 5. april – Strokovni svet GR
- 11. april – seja Strokovnega sveta STO
- 7. maj - predavanje študentom VSGT Maribor
- 11. maj - predstavitev Rusom v sodelovanju s Kompasom
- 29. maj – sestanek v Rogaški (Pšeničnik, Novina, Duh, Goričan) – članstvo Rogaške
- 31. maj – sestanki v Zagrebu – potencialno sodelovanje z Wellness portalom
- 6. junij – sestanek z upravo Sava Turizem – g. Andrej Prebil – članarine
- 12. junij – predstavitev SSNZ – italijanska skupina v Rogaški
- 24. julij – priprava razpisne dokumentacije na JAPTl za sejem Sana v Bologni
- 25. julij – priprava gradiva za nemške zavarovalnice – Theo Reisner
- 6. september – STO imidž brošura SNZ

- 13. september – seja Strokovnega sveta STO
- 14. september – predstavitev tujim diplomatom na celjskem sejmu
- 21. september – dogovor z GR – sodelovanje s serijo predavanj zdravnikov na sejmu Narava – zdravje
- 3. oktober – sodelovanje v komisiji za Ambasadorja SLO turizma
- 4.-7. oktober – Balkan Spa Summit, Cesme, Turčija
- 10. oktober – nemške zavarovalnice – predlogi sodelovanja – Harald Nawo
- 13.-14. oktober – MNG Medical Spa Wellness Tourism, Budva
- 15.-16. oktober – udeležba na Dnevi SLO turizma v Radencih
- 31.10- 3.11. – udeležba in predstavitev na turškem zdraviliškem sejmu HETEX
- 5.-9. november – udeležba na WTM – podpis pisma o nameri za projekt EGOZERO
- november – priprava serije predstavitev v Egiptu, Kuvajtu, Turčiji
- 19. december – Strokovni svet STO

3 DELOVANJE ORGANOV ZDRUŽENJA

3.1 Delovanje Skupščine Zdrženja

Skupščina zdrženja kot najvišji organ se je v letu 2012 sestala na 2 rednih sejah, sklicane pa so bile tudi 3 korespondenčne seje.

Na **63. redni seji Skupščine zdrženja (27. 1. 2012 na Ptuj)** je bil potrjen Načrt trženja SSNZ s finančnim načrtom za leto 2012 z dopolnitvijo: Pripravi se tržna analiza (Avstrija, Nemčija, Italija), ki pokaže načine in poti za začetek sodelovanja s tujimi zavarovalnicami; direktor in predsednik skupščine sta bila zadolžena, da se z upravo Rogaške dogovorita glede sodelovanja na marketinškem področju, glede na vsebino bi Rogaška morala plačevati dva promocijska prispevka; direktor je bil zadolžen, da takoj pošlje na Ministrstvo za zdravje dopis s prošnjo, naj se nemudoma reši vprašanje koncesij, saj odločbe potrebujemo za aktivnosti na domačem in tujih trgih; skupščina se je seznanila z informacijo o združitvi v enotno družbo Sava Turizem.

Na **64. redni seji skupščine zdrženja (18. 4. 2012 v Laškem)** je bilo potrjeno Poročilo o poslovanju SSNZ v letu 2011 z upoštevanjem pripombe, da se preoblikuje prvi stavek poročila ter z dopolnitvijo, da se opredeli celovita obdelava skandinavskega trga in utrditev znaka »slovenska naravna zdravilišča« skozi dvig ravni stroke kot naloga za naprej; potrjeno je bilo finančno poročilo SSNZ za leto 2011; potrjeno je bilo Poročilo o poslovanju SSNZ v letih 2008-2011; potrjen je bil Strateški načrt za obdobje 2012-2016 z dopolnitvami iz razprave; Iztok Altbauer je bil imenovan za direktorja SSNZ za naslednje štiriletno obdobje, predsednik je bil zadolžen, da z njim ustrezno uskladi pogodbo o zaposlitvi; spremenjena je bila uvodna določba pogodbe o ustanovitvi v delu, kjer so navedeni člani GIZ tako, da se s seznama črta člane: Terme Lendava, Terme Ptuj, Zdravilišče Radenci in Terme 3000; namesto navedenih članov se vpiše nov član Sava Turizem d.d.; dogovorjeno je, da bo družba Sava Turizem plačevala eno članarino in na podlagi tega imela en glas ter da bo plačevala 4 prispevke za promocijo; direktor je bil zadolžen, da pripravi protest za MG zaradi znižanja proračuna STO-ju; direktor je bil zadolžen, da pripravi konkreten predlog za določitev promocijske cene za zaposlene na osnovi predloga Term Olimia in ga pošlje v potrditev direktorjem zdravilišč.

Na **65. redni seji skupščine združenja (14. 12. 2012 v Portorožu)** je bil obravnavan predlog širitve članstva z uvedbo nove kategorije »pridruženi član SSNZ«, ki ni bil sprejet – še naprej se bo pri sprejemanju novih članov dosledno upoštevala obstoječa zakonodaja in naša ustanovna listina; ugotovljeno je bilo, da Zdravilišče Rogaška d.d. formalno ne izpolnjuje pogojev za članstvo v SSNZ in ji je s tem članstvo v Skupnosti prenehalo; med sejo je g. Novina predložil odločbo o izpolnjevanju pogojev za Zdravilišče Rogaška – Zdravstvo d.o.o. in vlogo za članstvo v SSNZ, na podlagi tega pa je bila družba Zdravilišče Rogaška – Zdravstvo d.o.o. sprejeta v SSNZ kot naslednica Zdravilišča Rogaška d.d.; v zvezi z vlogo za članstvo Term Vivat se ugotovi, da še ne izpolnjujejo vseh predpisanih pogojev; podana je bila informacija o delovanju sistemov zdravstvenih zavarovanj v Avstriji, Nemčiji, Italiji in na Švedskem, skupščina direktorja zadoži, da skupaj z Odborom za promocijo pripravi načrt prihodnjih aktivnosti; po predstavitvi analize spletne ankete zadovoljstva udeležencev konference ENSPA 2012 skupščina sprejme sklep, da bo konferenca organizirana vsaki dve leti, pripravi se predlog programskega odbora, ki bo začel pripravljati konferenco ENSPA 2014; skupščini je bila predstavljena finančna realizacija 1-9/2012 in poročilo o poslovanju SSNZ za april-november 2012; skupščina je zadožila direktorja, da dopolni program dela SSNZ za 2013 z usmeritvami iz razprave; za 2-letni mandat je bil imenovan novi predsednik skupščine, g. Roman Matek; sprejet je bil sklep o izdaji kartic za prost vstop v kopališča SNZ za leto 2013; sprejet je bil sklep o izplačilu božičnice zaposlenima na SSNZ v višini 300 €; sprejet je bil sklep, da se direktorju SSNZ omogoči spoznavanje hotelskega delovanja v SNZ, pod pogojem, da delo na Skupnosti normalno teče.

Na **43. korespondenčni seji (26. 3. 2012)** je Skupščina potrdila predloga za Aneks št. 1 k SD za leto 2012 (da se v prilogi ZDRAV II/d-3 za Terme Krka – Dolenjske in Šmarješke Toplice pod A doda standard tip 4 ter da SSNZ nasprotuje predlogu ZZZS, da se iz pravic zdravstvenega zavarovanja za ginekološko-onkološke bolnike izključi pravica do zdraviliškega zdravljenja, ki ni nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja).

Na **44. korespondenčni seji (17. 10. 2012)** sta bila obravnavana in sprejeta predloga:

- da se začetna in nadaljnja oskrba ne upoštevata pri omejitvah 20,5 točk na dan pri nadaljevalnem bolnišničnem zdravljenju ter pri zdraviliškem zdravljenju, ki ni nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja, pacient pa je nameščen na negovalni oz. oddelek rehabilitacijske zdravstvene nege.
- da se v področnem dogovoru za 2013 obdrži 12.člen priloge ZDRAV II/d citiramo: »Zavod bo plačal zdraviliščem vse opravljene nemedicinske oskrbne dni in vse storitve zdravljenja, izražene v točkah.« Tako predlagamo, da se izbriše iz Aneksa št.1 k splošnemu dogovoru za pogodbeno leto 2012 50.člen.

Na **45. korespondenčni seji (20. 11. 2012)** je bil obravnavan predlog, da se izvoli Metoda Graha, lastnika Term Vivat, za kandidata za člana Državnega sveta. Predlog ni bil izglasovan.

Operativnih sestankov direktorjev v letu 2012 ni bilo.

3.2 Delovanje Odbora za promocijo

Odbor združenja za promocijo, v okviru katerega je potekalo celotno dogovarjanje aktivnosti na področju promocije in pospeševanja prodaje, se je v letu 2012 sestal trikrat.

6. 1. 2012 je bil v Čatežu sestanek Odbora SSNZ za promocijo, na katerem so bila obravnavana izhodišča in predlogi marketinških in PR aktivnosti za leto 2012, ki so že bili predhodno obravnavani in načeloma dogovorjeni s STO-jem.

Na sestanku odbora dne **5. 7. 2012** v Dolenjskih Toplicah je bil najprej narejen aktualni pregled sezone, nato pa obravnavane predvidene aktivnosti na avstrijskem trgu v sodelovanju s STO, predlog nagradne igre na FB za slovensko tržišče in predlog sejmskih nastopov v letu 2013.

Na sestanku odbora dne **15. 10. 2012** v Radencih so bili oblikovani predlogi marketinških aktivnosti za leto 2013 vključno s sejmskimi nastopi, predstavljena je bila kreativna rešitev oglasov in pojavnosti (Studio Terminal).

3.2.1 Druge marketinške aktivnosti

- redno tedensko urejanje »postov na Facebook portalu«
- sestanek na AV studio – pregled sodelovanja za urejanje FB portala
- usklajevanje in priprava projekta: »Miss Belezza Termale«
- urejanje posnetega materiala za nov »Video SSNZ« - 5. 3 . studio v Mariboru

3.3 Delovanje Odbora za zdravstvena vprašanja

SSNZ je **7. 9. 2012** sklicala sejo Odbora za zdravstvena vprašanja, katere namen je bil oblikovanje predlogov za Splošni dogovor za leto 2013.

Na seji Odbora dne 30. 10. 2012 je bil pripravljen predlog spremenjenega nabora storitev z dvakratnim dnevnim ponavljanjem za standard tip 3. Določeni so bili tudi udeleženci sestanka na ZZZS.

Druge aktivnosti povezane z zdraviliško-zdravstvenimi vprašanji:

- Projekt Izdatki
- Koncesije za opravljanje javne službe na področju zdraviliške dejavnosti
- Kalkulativni elementi za izračun cene NOD

3.4 Delovanje Odbora za naravne zdravilne faktorje

Odbor SSNZ za naravne zdravilne faktorje se v letu 2012 ni sestel na nobeni seji, je pa bila konec leta 2012 formirana ekspertna skupina za problematiko koncesij za termalne vode.

3.5 Projekt SPA-CE

- 12. 3. - Priprava razpisa, izvedba in izbor izvajalca za SPA-CE 2012
- 12. julij – pot v Bratislavo glede borze SPA-CE 2012
- september, oktober – priprava na izvedbo SPA-CE 2012
- 25. – 28.10. izvedba SPA-CE - Terme Zreče
- 22. november – sestanek v madžarskem Sárvarju glede borze SPA-CE 2013

3.6 Projekt EN-SPA

- prva konferenca EN-SPA je bila izvedena v času od 18.-20. aprila 2012
- 27. 9. – sklepni sestanek programskega odbora

3.7 R & D

- redno mesečno zbiranje in obdelava statističnih podatkov članov SSNZ

4 ZDRAVILIŠKO ZDRAVLJENJE

Zdraviliška zdravstvena in ostala zdravstvena dejavnost, ki jo izvajajo člani Združenja v okviru javne zdravstvene mreže, so bile tudi v letu 2012 ena osrednjih aktivnosti delovanja Združenja.

Člani združenja so v letu 2012 realizirali 287.810 nemedicinskih oskrbnih dni, kar predstavlja 4-odstotno zmanjšanje realizacije glede na leto 2011 (ko je bilo realiziranih 299.598 dni) oziroma 10-odstotno povečanje glede na načrtovani obseg.

Zdravilišča so v celoti realizirala in presegla načrtovano število točk stacionarnega zdraviliškega zdravljenja (indeks 122), prav tako je bilo doseženo načrtovano število točk ambulantnega zdraviliškega zdravljenja (indeks 100).

Realizacija točk ambulantne fizioterapije je bila za 1 odstotek višja kot v letu 2011 in je dosegla načrtovani obseg (indeks 100).

Celoten pregled realizacije programa zdravstvene dejavnosti za člane Skupnosti v letu 2012 je razviden iz tabele *Realizacija pogodbe z ZZS za leto 2012* v prilogi.

5 PREGLED REZULTATOV V LETU 2012 NA NIVOJU VSEH 15 ZDRAVILIŠČ (ZDRAVILIŠKI TURIZEM)

Slovenska naravna zdravilišča (SNZ) so težko leto 2012 zaključila z manj vzpodbudnimi rezultati, saj je bilo zabeleženih manj domačih gostov in njihovih prenočitev, mnogo boljši in vzpodbudni so rezultati pri večini tujih trgov. Po zbranih podatkih Skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč (SSNZ) za leto 2012 je bilo v 15 slovenskih naravnih zdraviliščih zabeleženih za **1,5 odstotka** manj gostov (670.890), kar pomeni celo za 10.020 manj prihodov domačih in tujih gostov skupaj. Žal so največ k slabšemu obisku prispevali domači gostje, teh je bilo za 4,5 odstotka manj, saj v strukturi vseh gostov predstavljajo še vedno več kot polovico vseh gostov (54 odstotkov). Izredno zaostrene gospodarske in politične razmere v Sloveniji so tako najbolj občutili v tistih zdraviliščih, kjer je delež domačih gostov opazno večji kot tujih. K temu moramo dodati še sprejete vladne ukrepe pri znižanju cen storitev Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZS) in omejevanje obsega storitev na področju zdraviliške rehabilitacije. Opazen pa je bil tudi izrazit padec pri prihodih gostov iz Italije (-8 odstotkov). Več kot očitno je, da ekonomske razmere tudi na za nas tradicionalno najštevilčnejšem tujem trgu močno krojijo rezultate, vendar ne samo v Sloveniji, zelo podobna je slika tudi pri »naši konkurenci«, na

Madžarskem, Češkem in Slovaškem. Kljub velikemu padcu pa so italijanski gostje še vedno vodilni, zabeleženih je bilo 84.585 njihovih prihodov, sledijo jim tradicionalno drugi, to so gostje iz Avstrije (77.020 prihodov, za 2 odstotka manj kot lani) in tretji so gostje iz Hrvaške, s prav tako nekoliko slabšim indeksom (98). Opazna je ponovna rast gostov iz Nemčije (zasedajo 4. mesto), ki so že v letu 2011 poskočili za 13 odstotkov in lani ponovno za 11 odstotkov in bodo ob takem trendu v letošnjem letu zagotovo nasledili goste iz Hrvaške na tretjem mestu. Eden ključnih in najhitreje rastočih trgov pa postaja trg Ruske Federacije, ki je ponovno navdušil s 30 odstotno rastjo in je po prihodih s 5. mesta izrinil goste iz Srbije. Več kot omembe vreden je tudi porast gostov iz Nizozemske (+34 odstotkov), še posebej pa iz Ukrajine (+84 odstotkov - absolutno največja rast!), Izraela (+66 odstotkov) in Belgije (+42 odstotkov), vendar te številke niso več tako velike in predstavljajo manj kot 3 odstotke deleža vseh gostov.

Prav zaradi velike rasti tujih prenočitev (za 6,6 odstotka) je v skupnem seštevku vseh domačih in tujih prenočitev v vseh nastanitvenih zmogljivostih lanska sezona za vsega 0,9 odstotka slabša od predhodnega leta. Če upoštevamo samo hotelske namestitve, pa so te celo za 0,9 odstotka boljše kot leto prej z opazno razliko: domačih prenočitev v hotelih je bilo za 5,7 odstotka manj, tujih pa za 8,4 odstotka več. Izrazito slabši so indeksi pri namestitvah v kampih in apartmajih pri domačih gostih (-7,6 odstotka apartmaji in -8 odstotkov kampi), tuji gostje pa so zabeležili celo za 13,8 odstotka več prenočitev v apartmajih.

Skupaj je bilo tako v letu 2012 zabeleženih 2.840.420 prenočitev (domačih za 6,4 odstotka manj).

Pri ustvarjenih prenočitvah v letu 2012 so med tujimi gosti največkrat prespali gostje iz Avstrije, in sicer 289.630 krat, kar pa je vseeno za 4 odstotke manj kot leto prej. Najbolj boleč pa je padec pri gostih iz Italije, ki je kar 10 odstoten (271.315 prenočitev, še vedno na 2. mestu), in še bolj opazen pri gostih iz Hrvaške, ki je kar 15 odstoten (65.460 prenočitev in zdrs na 6. mesto). Na odličnem tretjem mestu so zabeležene prenočitve gostov iz Ruske Federacije - 217.100 s fantastičnim indeksom 146! Prav ruski gostje predstavljajo enega največjih potencialov tudi v prihodnjih letih. Ob omembi potencialov pa je seveda nemški trg še vedno izredno podhranjen, saj ob 80 milijonskem trgu beležimo skromnih 103.840 prenočitev, kljub temu pa nas navdaja pozitivna rast z 9 odstotki in vloženi napor preteklih let z velikim optimizmom. Če bi nam uspelo pritegniti tudi nemške zasebne zavarovalnice, bi se te številke še opazneje povečevale. Prav prizadevanja na tem področju bodo ob stalnih promocijskih aktivnostih ena glavnih nalog SSNZ. Potrebno je izpostaviti še nizozemski trg, ki ima tudi izredno rast, kar 44 odstotkov, in so tako Nizozemci prehiteli tako hrvaški kot tudi srbski trg in so na visokem 5. mestu med prenočitvami.

Razloge za še vedno dobro obiskanost in dosežene prenočitve moramo iskati predvsem v novih trženjskih prijemih, novih programih in prilagodljivi cenovni politiki, naravnani na zahtevne potrebe domačih in tujih gostov. Slovenska naravna zdravilišča tako še naprej ostajajo steber razvoja slovenskega turizma, saj ob 25 odstotkih razpoložljivih kapacitet ustvarijo eno tretjino (33 odstotkov) vseh slovenskih prenočitev, največja dodana vrednost pa je prav v ponudbi najrazličnejših programov za vse starostne skupine in potrebe.

KAKO LETO 2012 OCENJUJEJO DIREKTORJI POSAMEZNIH SLOVENSКИH NARAVNIH ZDRAVILIŠČ IN OBETI ZA NAPREJ

Zbrani odgovori:

- Uprava Terme Čatež d.d.
- Jože Duh, direktor Terme Dobrna d.d.
- Jože Berus, generalni direktor Terme Krka d.o.o.
- Roman Matek, direktor Thermana Laško d.d.
- Za Terme Lendava, Terme 3000, Terme Ptuj in Zdravilišče Radenci: Renata Balažic, članica uprave, Sava Turizem d.d.
- Zdravko Počivalšek, direktor Terme Olimia
- Marino Antolovič, direktor Istrabenz Turizem
- Zvone Novina, direktor Zdravilišče Rogaška – Zdravstvo d.o.o.
- Lidija Fijavž Špeh, direktorica Naravnega zdravilišča Terme Topolšica d.d.
- Damjan Pintar, izvršilni direktor Unior d.d. – program Turizem

TERME ČATEŽ

Kljub zelo zaostreni in turistično neugodni gospodarski situaciji smo v Termah Čatež v preteklem letu uspeli ohraniti skoraj enako število prenočitev kot v letu 2011. Na posameznih segmentih beležimo celo izjemno rast nočitev: v mobilnih hišicah, Gusarskem zalivu, kampu, tujih šotorih, v Hotelu Koper; več kopalcev pa smo našli tudi na Termalni rivieri.

Pokazatelji uspešnosti poslovanja so tudi številne nagrade, ki smo jih prejeli v lanskem letu. V akciji za »Naj kopališče 2012« je v kategoriji velikih termalnih kopališč Termalna riviera Term Čatež osvojila 2. mesto. V kategoriji pokritih bazenskih kopališč pa je prav tako 2. mesto zasedel bazenski kompleks Aquapark Žusterna. S certifikatom odličnosti za leto 2012 je Terme Čatež nagradil Tripadvisor.

Kamp Terme Čatež ostaja eden najbolj priljubljenih v tem delu Evrope. V izboru za »naj kamp 2012« je Kamp Terme Čatež osvojil prvo mesto med večjimi slovenskimi kampi. Priznana belgijsko kamp združenje Touring je Kampu Terme Čatež podelilo laskavo priznanje "Touring 2012 recommendation sign" - Touring 2012 znak priporočila. Na sejmu v Parmi, ki je potekal od 08. - 16. septembra 2012, so bralci revije največjega združenja kampistov Italije »Confedercampeggio« kampu Terme Čatež podelili priznanje »Simpatia e Qualità« kot najboljšemu slovenskemu kampu.

Priznanje za najbolje ocenjeni slovenski kamp je ADAC tudi v letu 2012 in 2013 podelil kampu Terme Čatež. Kot edini kamp iz Slovenije smo v lanskem letu prejeli tudi posebno nagrado »ADAC rumena tabla«, ki jo prejmejo samo kampi, ki so v zadnjih letih zelo izboljšali svojo ponudbo in ki jih ADAC še posebno priporoča.

V Termah Čatež bomo nadaljevali s še bolj strateškimi tržnimi prijemi na posamezne ciljne strukture gostov, ohranjali naše primarne trge ter se obenem osredotočali na nove, Sloveniji tudi še nepoznane trge. Aktivnosti bodo usmerjene predvsem na naše storitve, nenehne izboljšave, pri tem pa bomo upoštevali svetovne trende ter v njihovem duhu dodatno animirali tako obstoječe kot tudi nove goste. Predstavljali se bomo kot »počitniška« in tudi kot »zdravstvena« destinacija. Slednja bo z odpiranjem prostega pretoka zdravstvenih storitev v letu 2014 še dodatna točka promocije Term Čatež. Kot pozitivni izziv bomo sprejeli tudi vključitev Hrvaške v EU in glede na geografsko bližino intenzivno iskali sinergije.

V letu 2013 nameravamo zaključiti z za našo družbo večjim projektom - projektom prenove in razširitve Hotela Terme, ki je trajal tri leta. Poleg priprave novih kampirnih mest, ureditve naravnega parka Čatež na območju odvodnika, projektne dokumentacije za dolgoročno rast in

razvoj, bo pozornost namenjena predvsem okoljski problematiki in s tem energetske optimizaciji ter vzpostavljanju poslovnega sodelovanja s tujimi ponudniki na področju produktivnih novitet.

Izziv in cilj v letu 2013 bo ohranitev na primarnih, obenem pa tudi hitrejša rast prenočitev na izbranih, novih tujih trgih, kot tudi na domačem trgu, saj so prav domači gostje naši ključni enodnevni obiskovalci.

V letu 2012 smo v sodelovanju z dvema kampističnima tour-operaterjema realizirali 43.243 prenočitev, in sicer v 90 šotorih in 30 mobilnih hišicah. Zaradi izjemnega zanimanja gostov (glede na leto 2011 se je število realiziranih nočitev povečalo za 19 odstotkov) po tovrstnih turističnih nastanitvah smo se za leto 2013 s partnerjema dogovorili za povečan obseg sodelovanja, kar pomeni dodatnih 30 šotorov in 20 mobilnih hišic. Obenem so že sklenjeni dogovori tudi z novimi tour-operaterji, na podlagi česar bomo povečali skupno število šotorov iz 90 na 130 ter skupno št. mobilnih hišic iz 32 na 87. Navedeno povečanje sodelovanja s tour-operaterji bo družbi Terme Čatež d.d. v letu 2013 prineslo dodatno rast števila prenočitev tujih gostov.

TERME DOBRNA

V letu 2012 je poslovanje v Termah Dobrna potekalo v zaostrenih gospodarskih razmerah, zlasti na slovenskem trgu. Predvsem so na poslovanje vplivali ukrepi ZZZS z zniževanjem cen storitev in omejevanjem obsega storitev, kar je vplivalo na zmanjšanje rasti storitev in prihodkov. Tudi povpraševanje na slovenskem trgu se je zmanjševalo, velik je bil cenovni pritisk. Kljub temu smo povečali število prihodov vseh gostov za 8 %, število vseh nočitev pa je ostalo na ravni prejšnjega leta, saj se nadaljuje trend krajšega bivanja. Na domačem trgu se je število nočitev minimalno zmanjšalo, povečali pa smo število tujih nočitev, kljub krizi in padcu nočitev na italijanskem trgu. Zelo se je povečal obisk nemških gostov (za 44 odstotkov) in deloma iz nekaterih drugih držav. Povprečna letna zasedenost hotelskih kapacitet je bila 65 odstotkov. Porast nočitev je bil dosežen predvsem zaradi intenzivnega trženja z novimi prodajnimi prijemi, vsebinsko in cenovno prilagoditvijo programov in z uvedbo nekaterih novih ter dopolnjenih programov. V Termah Dobrna smo okrepili in utrdili položaj vodilnega zdravilišča na področju indikacije ginekoloških in uroloških obolenj. Nadaljevali smo s programom CROB (celostna rehabilitacija onkoloških bolnikov) in uvedli nove programe medico wellness. Povečali smo obseg prodaje v gostinskem delu tudi z različnimi dogodki, zlasti s programom porok v Dobrni, izvedbo poslovnih srečanj, s tematskimi večeri in z družabnimi srečanji ter z nekaterimi novimi prireditvami, na primer Pozdrav poletju ... Ponovno je bilo odmevno že 5. Glasbeno poletje Dobrna. Uravnoteženo finančno poslovanje smo dosegli z maksimalnim obvladovanjem stroškov, kjer je bilo največ narejeno na področju zmanjšanja stroškov energije – pridobimo že skoraj 60 odstotkov energije iz obnovljivih virov. Finančni rezultat bo predvidoma v okviru planiranih rezultatov.

Nadaljevali smo z ukrepi na področju projekta EKO marjetica, projekta standardov kakovosti in projekta Družini prijazno podjetje. Vlagali smo predvsem v izboljšanje kvalitete storitev, posodobitev opreme in energetiko.

Leto 2013 bo težje kot preteklo leto. Gospodarske razmere na slovenskem trgu bodo slabše tako z vidika povpraševanja kot z vidika podpore turizmu na državni ravni in finančnih razmer. Načrtujemo nadaljnje povečanje nočitev na tujih tržiščih in ohranjanje obsega nočitev na domačem trgu ter povečanje obsega zdravstvenih in velneških storitev. Planiramo doseči vsaj takšne poslovne rezultate kot v preteklem letu in nadaljnje vzdrževanje stabilnega finančnega poslovanja. Na investicijskem področju predvidevamo manjša vlaganja v nadaljnje posodobitve objektov, nadaljnje zmanjševanje stroškov energije in razvoj zdravstvene dejavnosti. Izvedli bomo nekatere organizacijske spremembe s posodobitvijo organizacije dela. Pripravljali bomo

projekte za vlaganja v nadaljnji razvoj Term Dobrna na vseh področjih v okviru iskanja lastniško-strateških povezav, ki bodo zagotovile nadaljevanje 610-letne tradicije Term Dobrna.

TERME KRKA

Terme Krka s poslovnimi enotami v Dolenjskih in Šmarjeških Toplicah, Strunjanu, na Otočcu in v Novem mestu, so leto 2012 zaključile z osem odstotnim padcem prihodkov glede na leto 2011. Rezultat je v večji meri posledica varčevalnih ukrepov na področju zdravstva v Sloveniji, zaradi katerih so se znižali prihodki na področju medicinske rehabilitacije, pa tudi zaradi splošnih gospodarskih razmer v Sloveniji in na najpomembnejšem tujem trgu - Italiji, ki vplivajo na odločanje in nakupne navade samoplačnikov.

Kljub neugodnim gospodarskim razmeram na turističnem trgu so Hoteli Term Krka med bolje zasedenimi v Sloveniji. Strunjanski hoteli so v letu 2012 zabeležili nekaj več kot 80-odstotno zasedenost, šmarješki 70, hoteli Term Dolenjske Toplice pa okoli 65-odstotno zasedenost.

Čeprav se v Termah Krka precej čuti padec prodaje na zelo pomembnem italijanskem trgu, dosegamo opazno rast prodaje v Rusiji, na Nizozemskem in v Avstriji. Družba je tako imela v 2012 za 3 odstotke več tujih nočitev. Tujci v strukturi gostov zdaj dosegajo približno tretjino.

Ocenjujemo, da največji potencial za Krkina zdravilišča predstavlja Ruska federacija – v družbi navezujemo stike in negujemo odnose s številnimi ruskimi klinikami, zdravstvenimi zavarovalnicami in podjetji, ki pošiljajo goste na zdravstvene in menedžerske programe.

Osnovna dejavnost Term Krka ostaja medicinska rehabilitacija, s katero dosegamo več kot tretjino vseh prihodkov. Ponudba preventivnih zdravstvenih programov je pestra in namenjena vsakomur; seniorjem, parom, družinam, samskim ...

V poslovnih enotah v Dolenjskih in Šmarjeških Toplicah ter v Strunjanu bomo še naprej razvijali zdravstvene, preventivne in sprostitvene programe ter ostale turistične aktivnosti. V prihodnje bomo svojo pozornost usmerjali predvsem v trženje in razvoj programov s področja zdravstva – in to na vseh ključnih trgih.

Da bi se prilagodili spremenjenim razmeram na trgu, smo v letu 2012 v družbi Terme Krka izvedli reorganizacijo, s čimer smo poenotili vodenje, marketing in prodajo ter na ta način zmanjšali stroške storitev, materiala in dela. V družbi Terme Krka je danes zaposlenih 605 sodelavcev.

THERMANA LAŠKO

Preteklo leto je bilo v poslovanju Thermane, d.d. zaradi izrazito neugodnih pogojev gospodarjenja eno najzahtevnejših doslej. Velike investicije v preteklosti, s katerimi smo zaokrožili našo ponudbo, so bile namenjene gospodarski rasti in ne družbeni in ekonomski krizi, v kateri se je znašla Slovenija. Vsesplošno varčevanje in zmanjšan ugled Slovenije v svetu, pa nato še znižana sredstva za promocijo v Slovenski turistični organizaciji, vsekakor ne vplivajo pozitivno na povpraševanje in poslovne rezultate v turizmu. Če temu dodamo še nadpovprečno visoke cene in stroške v energetiki, komunalni, pri hrani, nedelovanje finančnega trga, oteženo dostopnost do bančnih kreditov, nadpovprečno visoke obresti in stroške zadolževanja, nefleksibilno delovno-pravna zakonodaja in nezmožnost prilagajanja delovnih razmerij povpraševanju po storitvah in delu, obremenjenost plač z davki in prispevki, potem je končni rezultat iz poslovanja težko pozitiven. Da je mera polna, nas je 5. novembra poplavila še reka Savinja v obliki dvajsetletne povratne vode, ki sedaj zaradi dežja, ki je naravni pojav, in nespametnega gospodarjenja z vodami nastopa že vsaki dve leti.

Kljub vsemu smo ob maksimalnem prizadevanju uspeli nadpovprečno povečati nočitve v naših hotelih. Dosegli smo 177.440 nočitev, kar predstavlja skoraj 5 odstotkov rasti večinoma na tujih trgih, ob skoraj 70 odstotni zasedenosti. V sodelovanju s podjetjem Veda iz Indije smo odprli nov Ayurvedski center. Potrošnja in realizacija pri vseh ostalih programih pa je nižja kot leto poprej. Denarni tok v podjetju je pozitiven, zagotavljamo tekoče izpolnjevanje obveznosti do bank,

dobaviteljev in zaposlenih, v zaključnem računu pa bo prikazana izguba v višini okrog en milijon evrov.

Čeprav politiki napovedujejo spremembe in reforme, pa trenutna dogajanja s protesti in demonstracijami niso nič kaj naklonjena turizmu. Nadaljuje se splošno varčevanje, skromno se sicer uvaja trg in znižujejo cene v energetiki, povečanega vlaganja države v promocijo ne bo, sistemskih sprememb, ki bi bile naklonjene podjetništvu, ni, pri bankah je vse po starem, napoveduje se nova koncesijska dajatev na termalne vode. Vse skupaj vodi v stagnacijo in malodušje.

V takšnih pogojih v podjetju ne načrtujemo večjih gospodarskih investicij, skrbeli bomo predvsem za kakovost naših storitev in trženje na svetovnem turističnem trgu.

Z dobro organizacijo dela bomo zadovoljili pričakovanja naših gostov, hkrati pa tudi obvladovali stroške in zagotavljali pozitivne denarne tokove za izpolnjevanje naših obveznosti. Sicer pa načrtujemo rast v vseh naših programih, saj smatramo, da smo v konkurenčni tekmi tudi ob tako zaostrenih pogojih gospodarjenja lahko uspešni.

SKUPINA SAVA HOTELS & RESORTS

V leto 2012 smo stopili kot največje slovensko turistično podjetje Sava Turizem d.d., ki pod skupno blagovno znamko Sava Hotels & Resorts združuje šest prepoznavnih turističnih destinacij: *Sava Hotele Bled, Terme 3000-Moravske Toplice, Zdravilišče Radenci, Terme Banovci, Term Lendava in Terme Ptuj*. Združitev prinaša številne sinergije, predvsem pa večjo konkurenčnost na zahtevnem turističnem trgu.

V vseh šestih destinacijah Sava Hotels & Resorts smo v 2012 ustvarili skupno več kot 842.000 nočitev v hotelih in apartmajih oziroma 3,4 odstotka več kot leto poprej. Rast ustvarjenih nočitev gre predvsem na račun povečanega obiska gostov s tujih trgov. Na domačem trgu smo v začetku preteklega leta zabeležili upad povpraševanja, ki so ga tako kot mi zaznali tudi drugi turistični ponudniki v Sloveniji. Vendar smo se hitro in uspešno odzvali z bolj prilagodljivo cenovno politiko, obogatnimi ponudbami ter inovativnimi marketinškimi in prodajnimi pristopi. S ciljem približati se individualnim gostom smo nadgradili rezervacijski center in spletno mesto. Z željo, da naši gostje spoznajo edinstvenost in raznolikost termalnih in mineralnih voda, pa smo pred začetkom poletne sezone oblikovali tudi enotno kopalno karto Aquapass, ki omogoča vstop v katerokoli od šestih termalnih kopališč Sava Hotels & Resorts.

V naših termah in zdraviliščih trenutno najpomembnejši delež nočitev ustvarijo domači in gostje iz germanskih trgov. V zadnjem času pa vse naše destinacije še bolj organizirano pod skupno blagovno znamko Sava Hotels & Resorts tržimo tudi na novih tujih trgih, kjer do sedaj nismo bili prisotni. Zavedamo se, da bo tudi letošnje leto izjemno zahtevno, zato bomo našo pozornost namenjali prodornemu iskanju priložnosti na tradicionalnih tujih in novih trgih, ki bodo odigrali ključno vlogo v prihodnosti. V Sava Hotels & Resorts načrtujemo rast prodaje predvsem na germanskih trgih, v Vzhodni Evropi, Rusiji, Ukrajini, v čezoceanskih državah in v Vzhodni Aziji.

Vsaka naša destinacija je edinstvena in razvija svojo specifično in razpoznavno ponudbo, ob stalnem dvigu kakovosti storitev in ustvarjanju inovativnih produktov z dodano vrednostjo raznovrstnih doživetij, pa bomo našo globalno prepoznavnost in pozicijo krepili tudi na področjih golfa, kongresnega in zdraviliškega turizma. V splošnem bomo doživetja Sava Hotels & Resorts razvijali na področjih, ki so v skladu s pričakovanjih in željami naših gostov – dobro počutje in skrb za zdravje, vodni parki, doživetja v naravi, druženje, odlična, pristna in lokalna kulinarika.

Najvišjo kakovost storitev, ki jih nudimo gostom, potrjujejo tudi najvišja priznanja z državnih in mednarodnih strokovnih tekmovanj s področja gostinstva in turizma, ki so jih tudi v lanskem letu pridobili naši sodelavci in sodelavke. Med najbolj priljubljene se uvrščajo tudi naša kopališča, kampi in wellness centri, ponašamo se tudi s posebnimi priznanji za inovativne turistične

produkte. Takšni bodo tudi letos naši prodajno-marketingški pristopi, zato pričakujemo, da bomo letos v Sava Hotels & Resorts ustvarili nekoliko več prenočitev v primerjavi z lani. Z oblikovanjem privlačnih doživetij bomo povečali izvenpenzijsko porabo, s stalnim dvigom kakovosti storitev pa bomo tudi v prihodnje povečevali delež zvestih in zadovoljnih gostov.

TERME OLIMIA

Leto 2012 je bilo zaradi sprememb razmer predvsem na domačem (slovenskem) trgu precej turbulentno in kljub temu, da smo napovedovali težave na tem trgu, so bile te večje, kot smo pričakovali. Tako smo zabeležili več kot 15 odstotni padec na domačem trgu, kar smo v precejšnji meri nadomestili z nočitvami iz tujine, a kljub vsemu bo skupno število komercialnih nočitev dobre 4 odstotke manjše kot leta 2011. Ob tem, da smo zadržali goste iz glavnih emitivnih trgov, kot so Italija, Avstrija in Hrvaška, smo bistveno povečali število na perspektivnih trgih, kot so Rusija, Belgija, Nizozemska in Danska. Ključno in pozitivno v preteklem letu je bilo dejstvo, da smo kljub velikim pritiskom uspeli zadržati povprečno prodajno ceno in jo v nekaterih segmentih celo dvigniti.

Glavni izziv bo zadržati cenovne pozicije, ki smo jih ustvarili v preteklih letih, saj pričakujemo še nadaljnji precejšnji pritisk na ceno storitev, kjer bo potrebno ubrati pravo prodajno strategijo, ki ne sme temeljiti zgolj na ceni kot edinem faktorju odločitve kupcev.

Do poletne sezone bomo v Termah Olimia v termalnem parku Aqualuna zgradili eno večjih adrenalinskih atrakcij – Kobro, s katero bomo še atraktivizirali poletno ponudbo, ob tem pa bomo kadrovske krepili prodajni tim, s prvenstveno nalogo odpiranja novih prodajnih kanalov v tujini.

Žal v letu 2013 še naprej pričakujemo upad povpraševanja z domačega trga, kar pomeni, da bomo morali še toliko več narediti na prodaji v tujini. Pri tem kljub splošni gospodarski situaciji ocenjujemo, da imajo evropski trgi dovolj potenciala, da lahko z našimi produkti ponovno presežemo realizacijo iz 2011.

ISTRABENZ TURIZEM – LIFECLASS HOTELS & SPA

Rezultat poslovanja v letu 2012 ocenjujemo kot zadovoljiv, saj nam je kljub poglobljanju globalne ekonomske krize na račun višje iztržene cene uspelo zadržati prihodke na podobni ravni kot leta 2011, ko smo v naših hotelih beležili opazno rast prihodkov. Med pozitivne dejavnike štejejo nadaljevanje večje rasti realizacije z ruskega tržišča, pozitiven trend rasti na švicarskem in francoskem trgu ter stabilno poslovanje na avstrijskem in nemškem trgu. Kot negativne pa večji izpad nočitev z italijanskega in domačega trga.

Leto 2013 bo polno izzivov za slovenske terme, kakor za celoten slovenski turizem. Gospodarska kriza v Evropi še ne pojenja, politično-ekonomske razmere v Sloveniji so iz dneva v dan slabše, kar ne vpliva samo na potencialno nižjo potrošnjo domačega trga, temveč daje tudi negativne signale v tujino. Ob tem se nenehno spreminjajo potovalne in nakupovalne navade potrošnikov, tu pa se postavlja vprašanje, ali je slovenska turistična industrija ob vseh težavah, ki izvirajo iz preteklih napačnih naložbenih odločitev, še sposobna aktivnega prilagajanja ponudbe in trženjskih orodij tem spremembam na trgu.

Kljub vsemu naštetemu v to leto vstopamo optimistično, saj se zanašamo na kakovost produkta, ki smo ga optimizirali v zadnjih letih, na kreativni naboj naših sodelavcev in priporočila, ki jih širijo zadovoljni gosti po vsem svetu. Zato za konec leta 2013 načrtujemo zagon večjega investicijskega cikla prenove naše nastanitvene in termalne infrastrukture.

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA

MEDICAL CENTER ROGAŠKA

Z letom 2012 smo v Rogaški Slatini zadovoljni. Povečali smo število nočitev, predvsem pa je pomembno, da smo na posameznega gosta dosegli večjo realizacijo. Le-ta izhaja predvsem iz povečanja števila rusko govorečih gostov, ki so v letu 2012 ustvarili več kot 150.000 nočitev.

Druga značilnost Rogaške v preteklem letu je, da je realizacija tujih gostov v letu 2012 predstavljala že skoraj 80 % celote.

Mislimo, da je prav kriza, ki še vedno traja, v Sloveniji eden od poglobitvenih razlogov, da so slovenska zdravilišča prisiljena iskati kupce v tujini. Pri tem pa je največji izziv pravilno pozicioniranje, katerega predpogoj je jasno postavljena strategija.

Tudi v letošnjem letu želimo obdržati stabilno poslovanje. Zavedamo se, da na trgu nismo sami in da je področje, ki ga pokriva Rogaška – medicinski turizem – eno od najbolj zaželenih področij v okviru turistične ponudbe. Verjamemo, da bomo z zelo aktivno prisotnostjo na trgu uspeli obdržati in tudi uspešno promovirati nove programe, ki so nujni za učinkovito promocijo.

TERME TOPOLŠICA

Preteklo leto se je zaključilo z rastjo v obsegu nočitev tako na domačem kot tudi tujih trgih in žal upadom zdravstvenih storitev.

V letu 2013 računamo na nadaljnjo rast obsega prenočitev in na porast iz posameznih tujih trgov.

Na področju investicij v Termah Topolšica v letošnjem letu ne načrtujemo večjih projektov in posegov. Načrtujemo 5 odstoten porast prihodkov in pa obvladovanje stroškov na vseh segmentih poslovanja.

TERME ZREČE

Kljub poglobljanju krize in nepredvidljivim razmeram na trgu turističnih proizvodov v Sloveniji in po svetu, smo v Unior Turizmu zadržali smeje cilje in prizadevanja ter zaključili največjo investicijo v zadnjih letih, to je prenovo Term Zreče. Poleg prenovljene kuhinje, restavracije in hotelske kavarne so Terme Zreče pridobile nov hotel Atrij **** Superior s sodobno opremljenimi sobami in wellness suitami, IDILO, Wellness & Spa center, novo restavracijo, Dnevno sobo in sobo Vinia ter sodoben konferenčni center z veliko konferenčno dvorano in petimi seminarskimi prostori.

Z novim hotelom visoke kategorije se je, ob čudoviti naravi, odlični kulinariki ter vrhunskih wellness in zdravstvenih storitvah, močno povečala možnost za izpolnjevanje načrtov, ki so usmerjeni predvsem v tržne aktivnosti na tujih trgih. Različne tržne aktivnosti in velika prizadevnost so privedle k 23 odstotnemu porastu tujih nočitev v primerjavi z lanskim letom.

Z novimi prostori, namenjenimi wellness programom, so bili pridobljeni tudi novi prostori, ki jih namenimo programom zdravstvene rehabilitacije, predvsem izvajanjem medicinskih programov za zahtevnejše goste iz tujine v sodelovanju s Kliničnima centroma v Ljubljani in Mariboru ter drugimi slovenskimi bolnišnicami.

Unior d.d. Program Turizem, največji ponudnik turističnih storitev v regiji, je v letu 2011 uspešno kandidiral na razpisu Slovenske turistične organizacije za pridobitev naziva Snovalec, s katerim Slovenska turistična organizacija spodbuja promocijo in uresničitev novih idej - invencij v turizmu.

Projekt Kulinarične poti v destinaciji Rogla – Pohorje, ki je smiselna nadgradnja strateškega projekta Okusi Rogle, je v lanski jeseni rezultiral z izdajo knjige Po kulinarčnih poteh Zreškega Pohorja in Dravinjske doline.

Top 16 tujih držav v obdobju januar – december 2012

Zap. št.	Država	Število prihodov	Indeks	Delež v skupnem številu	Delež v številu tujcev	Število prenočitev	Indeks	Delež v skupnem številu	Delež v številu tujcev
1.	ITALIJA	84.584	92	12,6	27,4	271.315	90	9,6	20,8
2.	AVSTRILIJA	77.022	98	11,5	25,0	289.627	96	10,2	22,2
3.	HRVAŠKA	22.623	98	3,4	7,3	65.458	85	2,3	5,0
4.	NEMČIJA	21.992	111	3,3	7,1	103.836	109	3,7	8,0
5.	RUSKA FEDERACIJA	18.848	130	2,8	6,1	217.100	146	7,6	16,7
6.	SRBIJA	16.418	95	2,4	5,3	52.405	93	1,8	4,0
7.	NIZOZEMSKA	12.250	134	1,8	4,0	77.901	144	2,7	6,0
8.	ČESKA REPUBLIKA	6.521	108	1,0	2,1	18.347	108	0,6	1,4
9.	UKRAJINA	4.155	184	0,6	1,3	22.375	133	0,8	1,7
10.	MADŽARSKA	3.988	95	0,6	1,3	11.609	97	0,4	0,9
11.	BOSNA IN HERCEGOVINA	3.976	119	0,6	1,3	11.926	122	0,4	0,9
12.	IZRAEL	3.666	166	0,5	1,2	21.094	151	0,7	1,6
13.	BELGIJA	3.507	142	0,5	1,1	20.717	146	0,7	1,6
14.	POLJSKA	2.989	99	0,4	1,0	11.588	102	0,4	0,9
15.	FRANCIJA	2.876	124	0,4	0,9	9.704	136	0,3	0,7
16.	DANSKA	2.107	106	0,3	0,7	10.548	96	0,4	0,8
	Vsi tuji gosti	308.182	102,4	45,9		1.303.751	106,6	45,9	
	Domači gosti	362.707	95,5	54,1		1.536.668	93,6	54,1	
	SKUPAJ	670.889	98,5			2.840.419	99,1		

Indeksi po nastanitvenih kategorijah

December 2011 / december 2012												
	GOSTJE						NOČITVE					
	Domači		Tuji		Skupaj		Domači		Tuje		Skupaj	
HOTELI	17.692	88,0	16.922	89,1	34.614	88,6	72.940	92,6	57.659	95,4	130.599	93,8
APARTMAJI	4.094	86,8	480	70,4	4.574	84,7	14.606	94,4	1.528	80,0	16.134	92,8
KAMPI	5.818	99,6	1.919	83,1	7.737	94,9	19.658	103,2	5.563	87,5	25.221	99,3
Skupaj	27.604	90,1	19.321	87,9	46.925	89,1	107.204	94,6	64.750	94,2	171.954	94,5
Januar-december 2011 / januar-december 2012												
	GOSTJE						NOČITVE					
	Domači		Tuji		Skupaj		Domači		Tuje		Skupaj	
HOTELI	234.649	96,8	240.487	103,0	475.136	99,8	1.032.915	94,3	1.044.693	108,4	2.077.608	100,9
APARTMAJI	48.208	95,0	8.258	111,7	56.466	97,1	191.351	92,4	36.204	113,8	227.555	95,3
KAMPI	79.850	92,1	59.437	99,0	139.287	94,9	312.402	92,0	222.854	98,2	535.256	94,4
Skupaj	362.707	95,5	308.182	102,4	670.889	98,5	1.536.668	93,6	1.303.751	106,6	2.840.419	99,1

6 FINANČNO POSLOVANJE SSNZ V LETU 2012

Poslovanje Skupnosti v letu 2012 je nekoliko odstopalo od načrtovanega Finančnega načrta za leto 2012, to pa predvsem zaradi:

- različne strukture prihodkov in odhodkov zaradi statusne spremembe pri članstvu 4 zdravilišč, združenih v Sava turizem in s tem posledično pri članarinah;
- pri sejamskih nastopih, kjer je bil izveden sejem Sana Bologna v naši organizaciji, medtem ko je bil v letu 2011 financiran v celoti s strani STO;
- na stroških in odhodkih, povezanih z organizacijo poslovne delegacije v Egipt Kuvajt in Turčijo.

Skupni prihodki družbe so tako znašali 242.515 EUR in so od načrtovanih nižji za 22 %. V okviru mnogih varčevalnih ukrepov in zmanjšanja promocijskih aktivnosti je sicer Skupnost ob koncu leta 2012 beležila 8.200 EUR dobička, ki ga je v skladu z ustanovno listino družbe vsem članom vrnila v obliki dobropisa za promocijski prispevek. Skupnost je tako po davčnih obveznostih poslovno leto zaključila z 220,00 EUR dobička.

STRUKTURA PRIHODKOV

V finančnem načrtu za leto 2012 je bilo predvideno, da bo s članarino zbranih 114.000 EUR, realizacija pa je bila 96.756 EUR oziroma za petnajst odstotkov nižja, kar je posledica spremenjenega članstva v skupini Sava Turizem. Članarina-promocija, načrtovana v višini 72.000 EUR, je bila realizirana v nižjem znesku, saj je bilo 8.200 EUR vrnjeno članom. Veliko odstopanje je pri načrtovanih stroških za sejemske nastope, ki so se bistveno zvišali, glavni razlog pa je organizacija sejemskega nastopa v Italiji, ki ga je prejšnje leto organiziral STO, in prevzem partnerstva na sejamskem nastopu na borzi ITB v Berlinu, kjer je bil izpostavljen zdraviliški produkt. Ker v letu 2012 ni bilo načrtovanih aktivnosti iz naslova razpisanih evropskih sredstev, izvedena pa je bila poslovna delegacija v Egipt, Kuvajt in Turčijo, so bili vsi prihodki knjiženi pod to postavko.

Tabela: Struktura prihodkov v letu 2012 s primerjavo 2011

Opis	Leto 2011	Leto 2012
Članarina – zdravilišča	113.776	96.756
Skupna promocija – zdravilišča	36.000	63.750
Sejmi	29.271	45.576
Skupaj	179.047	206.082

ODHODKI

Odhodki poslovanja SSNZ so v letu 2012 znašali 242.295 EUR. Ob upoštevanju vseh ostalih finančnih odhodkov in izrednih prihodkov je znašal čisti dobiček iz poslovanja 220 EUR.

STRUKTURA ODHODKOV

Osebni prejemki

Realizacija stroškov dela je bila praktično enaka kot načrtovana. Stroški dela so tako znašali 91.507 EUR. V letu 2011 so stroški dela znašali 90.264 EUR, vendar je bila v letu 2012 v skladu s sklepom skupščine izplačana božičnica in plače usklajene z rastjo življenjskih stroškov.

Drugi pomembnejši odhodki

Med večjimi odstopanji od načrtovanih odhodkov so višje postavke, povezane s poslovno delegacijo in storitvami sejmov, močno pa so se znižali stroški reklam in raziskav, intelektualnih

storitev, povračila stroškov za službena potovanja v tujino in stroški transportnih storitev. Med pomembnimi stroški so še razmejeni stroški ponatisa kataloga in izdelava spletnih strani iz leta 2011.

7 PRAVNE ZADEVE

Skupnost v letu 2012 ni bila udeležena v nobenem pravnem sporu. Na podlagi ponovnega imenovanja direktorja Skupnosti je zgolj pravno uredila pogodbo za direktorja in uskladila pogodbo za tajnico. Zaradi spremembe v članstvu SSNZ v zadevi Sava Turizem je s pomočjo notarske pisarne pravno formalno uredila Ustanovno listino.

V Celju, marec 2013

Urška Cvahte
Računovodkinja

Iztok Altbauer
direktor